01/09/2020

Слово на Негово Високопреосвещенство Пловдивския митрополит Николай

Слово на Негово Високопреосвещенство Пловдивския митрополит Николай при полагането на основния камък за изграждането на храм „Св. Архангели“ при новата сграда на Пловдивската света митрополия

Обични в Господа братя и сестри,

Тази сграда зад нас е построена преди 240 години за училище на децата на православните християни в Пловдив. Под ръководството на първия си ръководител, йеромонах Антим, това училище се превръща в първостепенен духовен и просветен център на православната църква. Казвам, на православната църква, защото в онази епоха именно и единствено православната църква е създала, развила и поддържала учебното дело по тези земи. В най-тежките и тъмни години на робството православните наши съграждани са построили най-внушителното здание, на най-видимата точка в града, за да покажат несломимостта на православния дух и непреклонността

на нашата вяра. Тази сграда е замислена да бъде знак и е знак.

Преминала през много перипетии, отчуждавана, национализирана, разрушавана, отново построявана, тя намери прибежище в лоното на православната църква. В един момент Бог е промислил, че тя трябва да бъде поверена на пловдивската епархийска църква, вероятно защото тук в най-висока степен ще бъде запазена и развита идеята, вложена в тази сграда. Създадена, за да бъде символ, след толкова години тази сграда отново ще бъде символ за православните християни в града. Видимо доказателство, че онова, което е обречено да служи на Бог, е Божие. Може да минат стотици години, но винаги идва момент, в който Истината възтържествува и нещата си идват по местата. Важното е да имаме вяра. Бог вижда и ако молитвите ни са искрени, ако намеренията ни са искрени, той винаги ще ни укрепи във вярата, като ни даде знак. Това, че именно тази сграда вече принадлежи на църквата, е такъв знак.

Понеже Бог даде знак, че е милостив към нас и, че помага на Своята църква, то ние, смирените Божии служители сме длъжни веднага да отвърнем със знак, че сме разбрали това и да помогнем да се възстанови онова, което е било Божие, но временно е било загубено.

Тук, няколко метра по-надолу, е имало древен православен храм, посветен на Светите Архангели. Но този храм е бил разрушен. Това е голям грях и този грях трябваше да бъде поправен. Винаги сме знаели, че този грях рано или късно трябва да бъде поправен, но не сме и предполагали, че това може да стане по толкова красив и достоен начин. По волята на дарителя на сградата г-н Георги Гергов, в нейния двор е отредено място за малък храм. Той ще бъде изграден и ще бъде наречен на името на Светите Архангели. Духовното средище ще получи своя духовен център. По-голяма Божия милост, по-голяма Божия благодат над нашата църква и над нашия Богоспасаем град аз не мога да си представя. С полагането и освещаването днес на основния камък на новия-стар храм се затваря един кръг.

Пловдив ще получи седалището на епархийския си църковен живот, а над града отново ще бдят Светите Архангели, за вечна Божия слава и за спасението на нашите души, както и на душите на тези, които са били преди нас и на тези, които ще дойдат след нас.

Някой попита тези дни: „Има ли нужда Пловдив от още един храм? Ама защо сега трябва да се строи тази църква, не са ли ни достатъчно тези, които имаме? Защо властта помага да се строи църква? Кому е нужна тя?”

По време на робството, когато са изградени всички храмове в Стария град на Пловдив, градът е бил десет пъти по-малък от сега. Защо, според вас, в онази епоха и в онзи десет пъти по-малък град хора като Вълко Чалъков, Салчо Чомаков, Константин Моравенов, Захари Зограф, Станислав Доспевски и другите ктитори, строители и зографи са вдигали неуморно църква след църква? Защо нашите предшественици са издигали сгради, внушителни като тази зад нас? Защото са знаели, че това са знаци на вярата! Защото те, градейки, са изграждали духа на бъдещата нация, който в основата си е християнски и православен! Нашите предшественици не просто не са се отказвали от вярата си, а напротив, издигали са я като знаме. И са били уважавани за това, включително от друговерската власт. Чувате ли, друговерската власт не е пречила да се строят православни храмове в Пловдив! Днес българи питат българската власт защо тя помага на църквата. Може би искат българската власт да пречи на българската църква? Или искат българската власт да се страхува да помага на църквата си? Това доживяхме! Българи да критикуват българи, че помагат на българската православна църква!

Нашите предшественици едва ли са можели да си представят и за миг, че в техния Пловдив ще има хора, които ще пречат да се строи храм и ще ругаят православната църква с надеждата да изкарат някой допълнителен лев от спонсорите си. Впрочем, аз не вярвам, че спонсорите им изискват това от тях, по-скоро нашите си въобразяват, че като поругават вярата на дедите си, ще им се харесат. Ако тези, които искат да пречат да се построи църква, правеха това по свое вътрешно убеждение, защото искрено мразят православието и ненавиждат църквата и го правеха безвъзмездно, то те щяха да заслужат поне нашето внимание. Но, понеже знам, че го правят за пари, не заслужават нищо повече от нашето презрение.

На този градеж, братя и сестри, ще се пречи. Вече се пречи. Не от държавата и не от Общината – те помагат. А от лица, които преследват една точно определена цел. Такива лица ще вкарат държавата и Общината във всички възможни съдебни процедури, за да ги плашат. За да ги блокират. Тяхната цел е да се пречи на църквата, всячески и с всички средства! Искам отсега да е ясно, че Божието ще бъде отдадено Богу. Ние ще построим храма на Светите Архангели, защото това е кауза, която е по-голяма от нас. Ще

възстановим древната църква на Светите Михаил и Гавриил, на най-личното място в града. Да, това е знак!

Това е знак, че Пловдив е бил, е и ще бъде православна твърдина, до края на времената. И няма сила, която да ни попречи да поставим този знак. Нека това се знае от всички светски власти, настоящи и бъдещи, както и от нашите критици и техните спонсори. Ние ще строим живи храмове, на живия Бог! Искаме критиците ни да ни покажат те какво могат да построят? Какво могат да разрушат – знаем. Разрушиха морала на народа ни и нашата държава. Продадоха всичко, което можеше да се продаде! Но, Църквата, слава Богу, няма да могат да разрушат. Тя не е от този свят и затова ще пребъде и ще е спасителният кораб за българите.

Похвалвам още веднъж г-н Георги Гергов за това, че сам и по своя воля отдава Божието Богу. Благодаря на г-н кмета Здравко Димитров, който даде обет, че лично ще изнесе до горе основния камък и удържа на думата си. Благодаря на министъра на културата г-н Боил Банов, освен за разрешението тук да има храм, но и за всички други негови заслуги за православната църква в България, заради които го благославяме. Тези хора, всички вие, които сте тук и другите стотици, които ще дойдат, за да помагат на строежа, са застанали от дясната страна. Тези които ще пречат – да идват, да застават от лявата страна и да си казват имената. Ако не ги е срам. Колкото до въпроса: кому е нужна тази църква, ще отговорим – нужна е на всички нас, както са ни нужни всички църкви, които сме построили и които ще построим.

Бог да благослови делото, което започваме не в свое, а в Неговото име.

Поздравявам всички ви с началото на Новата църковната година.

Призовавам Божието благословение над всички вас и над всички жители на Богоспасаемия град Пловдив.

1 септември 2020 г.

Гр. Пловдив

— bg-patriarshia.bg